12/11/2022

Ανάβατος Χίου: Αναβιώνει ο “Μυστράς του Αιγαίου” και ο ναός στην μεσαιωνική ακρόπολη (ΦΩΤΟ/VIDEO)

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Χίου, Ψαρών και Οινουσσών

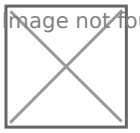

Η καμπάνα της εκκλησιάς της Παναγίας, των Εισοδίων της Θεοτόκου, στο μεσαιωνικό Ανάβατο της Χίου χτύπησε σήμερα Σαββάτο 12 Νοεμβρίου για πρώτη φορά μετά από πολλές δεκαετίες.

Η **εκκλησία της Παναγίας,** σε διάφορες φάσεις, χτίστηκε στα πρώτα χρόνια της Τουρκοκρατίας μέσα στον οχυρωμένο οικισμό, την **ακρόπολη του συνόλου του Αναβάτου**.

Αυτό το τμήμα, σύμφωνα με την προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων **Όλγα Βάσση,** πρωτοχτίστηκε στα χρόνια της κυριαρχίας των Γενοβέζων στο νησί και περιτοιχίστηκε για να προστατευτούν οι κάτοικοι του από τους πειρατές της εποχής, πρώτα από τους Καταλανούς του 14ου αιώνα και ύστερα από τους Τούρκους του 15ου αιώνα.

«Για αυτό το λόγο», συμπληρώνει η κ. Βάσση, *«και δεν υπάρχει κανένας παλιός παραλιακός οικισμός στη Χίο. Όλοι είχαν τραβηχτεί μεσόγαια για τον φόβο των πειρατών».*

Η **εκκλησία της Παναγιάς** είναι ο πάνω όροφος σε ένα αναλημματικά χτισμένο κτίσμα που η τοιχοποιία του εντάσσεται στο τείχος του οχυρωμένου οικισμού. Οι υπόλοιποι δυο όροφοι, το ισόγειο και ο πρώτος όροφος είναι το ελαιοτριβείο («λιοτρουβειό» στο τοπικό ιδίωμα της εποχής) και το διδακτήριο.

Στο σύνολο της η Ακρόπολη εγκαταλείφτηκε μετά το μεγάλο σεισμό του 1881.

Τότε οι κάτοικοι του βγήκαν από τα τείχη και κατοίκησαν στις άλλες δυο φάσεις του **Αναβάτου, το Παλαιό Χωριό ή Μεσοχώρι** και το νέο χωριό. Στο τελευταίο

έχτισαν το 1882 και την καινούργια τους εκκλησία, τον **Ταξιάρχη,** μεταφέροντας εκεί και την παλιά εικόνα του Ταξιάρχη προστάτη τους, από τη δίκλιτη βασιλική του **«παλαιού Ταξιάρχη»** και αυτή από τον ευρύτερο χώρο της Ακρόπολης.

Εδώ ας σημειωθεί ότι ο **Ανάβατος** είχε εγκαταλειφτεί και κατά τη μεγάλη σφαγή της Χίου το 1822.

Επανακατοικήθηκε όμως με 72 οικογένειες το 1866, σύμφωνα με τις πηγές, *«και ευρήματα κατά τις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν, νομίσματα οθωμανικά και του νεότερου ελληνικού κράτους και εισαγόμενη ακόμα και από ευρωπαϊκές χώρες κεραμική»* συμπληρώνει η προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων **Όλγα Βάσση.**

Ο **Ανάβατος** χτίστηκε στα χρόνια της κυριαρχίας των Γενοβέζων είναι όμως ένας υστεροβυζαντινός οικισμός. Ο επισκέπτης του μπορεί να δει το τμήμα του μέσα στο κάστρο που είναι ένα κηρυγμένο από το υπουργείο Πολιτισμού ιστορικό μνημείο από το 1962, και ανήκει στο σύνολο του στο **Ελληνικό δημόσιο.** Αλλά και τα υπόλοιπα τμήματα του που προστατεύονται -αν και ανήκουν τα κτίσματα σε ιδιώτες- αφού η κήρυξη του αρχαιολογικού χώρου αφορά το σύνολο του.

Έξω από το χωριό σώζεται ο κοιμητηριακός ναός του **Αγίου Γεωργίου** που διατηρεί τοιχογράφηση του 16ου αιώνα.

Πηγή: ΑΠΕ -ΜΠΕ